

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibus, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm Septembris Et Octobris

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10262

De S. Ferreolo Tribuno & martyre.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77413)

DE S. FERREOLO TRIBVNO ET MARTYRE. 325
 MARTYRIUM S. FERREOLI TRIBVNI,
 EX PERVETVSTIS MS. CODICIBVS: QVIBVS
adstipulantur antiquissima Martyrologia.

VM per vniuersas prouincias genus Christianorum, Deo ^{Septembris} charum, inuisum diabolo, à ministris satanæ sacrilegis ritibus seruire cogere- ^{18.} tur, Crispinus quidam, temporis illius Præses, in Viennensi ciuitate iuxta Imperatorum præceptum cœpit ad sacrificandum Christianos compellere. Sedens ergò pro tribunali, cùm detestabili consilio honoraret obtemperantes, contradicentes autem puniret, atque in cunctos Dei seruos per ministrum furoris sui officium acerbissimè grassaretur: inter alios etiam beatissimum martyrem Ferreolum, habitu solo, non officio, militantem, quòd esset proditus Christianus, sacrificare compulit, dicens: Parère te ante omnes necessè est, Ferreole, inuidissimorum principum legibus, quibus & pro militiæ stipendijs fidem debes, & pro maiestate reuerentiam, & pro honoris augmento parendi irreprehensibilem deuotionem. Oportet igitur obtemperare te consilio, nè dissimulantem poena castiget. Sacrifica ergò dijs. Quid moraris? S. Ferreolus respondit: Christianus sum: dijs sacrificare non debeo. Imperatoribus, quandiu salua religione licuit, militaui. Opera mea, cùm tibi parui iussus, legibus diaboli sacrilegis nunquam seruiui. Aduersus noxios, non aduersus Christianos, militare constitui. Stipendia, quæ commemoras, non requiro. Pascat sacrilegum militem sacrilegus Imperator. Temporalis vitæ lucra non ambio: mihi sufficit, si, salua religione, liceat viuere Christianum. Quòd si id non liceat, paratus sum mori.

Præses dixit: Vndè tibi Ferreole isthæc tanta moriendi fidutia? Fortassis post iniuriam legum, post contumeliam principum, vitæ desperatio te inuasit. Sed patitur hoc planè aboliturum esse humanitas nostra, quod in deos & principes contumaciter protulisti, modò dictorum tuorum te pœniteat, & legibus satisfacias repudiando ^{Adhuc blâditur diabolus in præfide.} fœdam Christianorum, & numinibus sacrificando. Ferreolus respondit: Humanitatem tuam & indulgentiam, quam promittis, tibi vel Imperatoribus tuis deinceps ^{Rursus contemnitur.} militaturus expectet: quorum legibus iniuriam non facit, qui legem Dei eis antepōnit. Ille potius reus est, qui diuinitati detrahit, qui insensibilia & caduca veneratur. Ego creatorem, non creaturam, adoro. Deum non in manufactis quærendum, ipse loquitur, qui cuncta formauit, cuius testes sunt cælum, terra, & quæcunque vel deorsum iacent, vel desupèr fulgent: quæ etiam omnia propter nos creauit, nobis vtiquè profutura, non dominatura nobis. Vos potius rectè ordinata perturbatis, præponendo temporalia æternis, mortua viuentibus, scientibus bruta, mendacium veritati: & propterea in superbiam lapsi, atque in perpetuum damnati estis cum spiritibus malignis. Deus verò, qui vniuersorum Dominus est & æternus Imperator, dedit seruis suis per Iesum Christum filium suum fidutiam moriendi. Per quem etiam donat nobis resurgendi spem, vt ad amplioris vitæ incrementa, præsentis vitæ detrimenta nobis profutura credamus. ^{Act. 7.}

Præses ait: Vt video, iacturam vitæ iam fecisti. At dignum est tamen, vt etiam tormenta contemnat, qui consilij humanitate non flectitur: quæ tu, nisi sacrificaueris, quam sint acerbæ, cognosces. Sed cùm minis cerneret haudquaquam permoueri beatissimum Ferreolum, sisti eum præcepit, & acrius verberari. Cumque nec sic, succedentibus sibi ex more tortoribus, eum flecti posse videret, iussit eum, oneratum ferro includi in carcere, dicens: Rebellem hunc squalidus & omnem pœnam excedens carcer includat: reum se sentiat maiestatis: careat luce contemptor deorum. Compedito stare non liceat: sedentem quoque ferri deprimant pondera: iacentem etiam ipsa, quæ stringit, vastior catenarum colligatio consumat, donèc seueriori quæstioni preparatus, omnia, quæ in criminosos cõstituta sunt, supplicia percurrat. Quibus dictis, statim ministri præsidis beatissimum Ferreolum oneratum ferro, in carcerem coniecerunt, adhibitisque custodibus, eum seruare cœperunt denuò præsentandum. ^{Præclara martyris vox.}

Illic verò biduo exacto, tertia die manè, vt fit, arctiori somno oppressis custodibus,

Ec bus,

Spontè vin-
cula ei' sol-
uitur in car-
cere.

Fugit.

Iterū com-
prehēditur.

Ceditur san-
ctis martyr
& abic ad
Christum.

18. Septem-
bris.
Capit.

Christ' cur
pro omni-
bus mor-
tuus.

Non recu-
sat Domin' legem car-
nis propter
nos.

bus, spontè solutis vinculis, liberum se sentit Dei seruis, & lento gradu accedens ad ostium, illud patere sibi cernit. Itaque secundum Euangelium persecutionem fugiens, ad extraneam properat regionem. Egressus autem extra portam Lugdunensem, ancipiti defixus consilio, substitit, quærens secum, cui potissimum viæ insisteret, & ut posset nulla relinquere indicia ipsum insecuturis. Præmissa itaque oratione, difficili natatu Rhodanum transmittere instituit. Sed quænam seruis Dei elementa non seruiant? aut quandò martyris precibus non quelibet aduersa mitescant? Armatus igitur fide, & Domini promissione securus, annem fidus ingreditur: quem sibi incumbentem, deductis blandè vorticibus, leni tergo solidior vna suscipit: atque ita cum beatus martyr natandi conatu paucis traicit impulsibus, & in vltiorem ripam securus exit. Dehinc concito gradu ingressus aggerem publicum, vsque ad laterem flumiū percurrit. Vbi cum à persecutoribus comprehenderetur, & reuinctis post tergum manibus duceretur in eum locum, in quo sepulcrum sancti corporis eius veneramur, subito instinctu crudelitatis percussus, occubuit. Quem fidelis religiosorum ciuium deuotio, ad præsidium ciuitatis non longè à Rhodano cum summa veneratione tumulauit. Cuius beneficia per ciuitates sicut expetuntur voris, ita beneficijs frequentibus approbantur: Præstante Domino nostro Iesu Christo, cui est virtus in secula seculorum, Amen.

DE S. SATYRO FRATRE BEATISSIMI
AMBROSII, ORATIO FVNEBRIS EIVSDEM AM-
broij Episcopi Mediolanensis. Habetur Tomo 3. Operum eius.
Nos capitula margini adiecimus.

EDVXIMVS, fratres dilectissimi, hostiam meam, hostiam incontaminatam, hostiam Deo placentem, dominum & fratrem meum Satyrum. Memineram quippè eum esse mortalem, nec sefellit opinio, sed superabundauit gratia. Itaque nihil habeo quod querar: sed habeo, in quo Deo gratias agam: quia semper optaui, ut si quæ perturbationes vel Ecclesiam, vel me manerent, in me potius ac meam reciderent domum. Deo igitur gratias, quia in hoc omnium metu, cum omnia motibus sint suspecta barbaricis, communem mœorem priuato dolore transegi, & in me conuersum est, quicquid omnibus timebam. Atque vtinam hæc consummatum sit, ut dolor meus publici doloris redemptio sit. Nihil quidem habui, fratres charissimi, in rebus humanis tanto fratre preciosius, nihil amabilius, nihil charius. Sed præstant priuatis publica. Ipsius quoque si quis sententiam sciscitaretur, mallet occidi pro alijs, quam sibi viuere. Propterea enim pro omnibus secundum carnem Christus est mortuus, ut non nobis solis viuere disceremus. Accedit illud, quod ingratus diuinitati esse non possum. Lærandum est enim magis, quod talem fratrem habuerim, quam dolendum, quod fratrem amiserim. Illud enim munus, hoc debitum est. Itaque perfunctus sum, quandiu licuit, concessio mihi scœnore: qui deposuit pignus, recepit. Nihil interest, vtrum abiures depositum, an doleas restitutum. In vtroque enim fidei ambiguum, vitæ periculum est. An si pecuniam neget, culpa est: si hostiam neget, impietas non est: cum pecuniæ scœnator illud possit, naturæ author, & necessitudinis creditor fraudari non queat? Itaque quanto vberior scœnoris summa, tanto gratior sortis vsura. Vnde ingrati de fratris morte esse non possumus, quia quod naturæ communis fuit, reddidit: quod gratiæ singularis est, meruit. Quis enim communem conditionem recuset? Quis doleat proprium sibi pignus ereptum, cum ad solatium nostri filium suum vnicum pro nobis pater tradiderit ad mortem? Quis exceptum se putet esse debere à conditione moriendi, qui non sit exceptus à conditione nascendi? Magnum pietatis mysterium, ut mors corporis nec in Christo esset excepta: ac licet naturæ Dominus, carnis tamen, quam susceperat, legem non recusaret. Et mihi necesse est mori: illi necesse non fuit. An qui de seruo dicit, Si eum volo sic manere donec venio, quid ad te? non potuit ipse sic manere, si vellet? Sed perpetuitate vitæ huius sibi